

ПЕРЕКЛАД АНГЛОМОВНОГО І УКРАЇНОМОВНОГО СУЧАСНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Володимир Кушнерик¹, Ольга Заньковська²

¹Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м.Чернівці

²Міжнародний гуманітарний університет (Чернівецька філія), м.Одеса

volodymyrkusneryk@gmail.com

<https://doi.org/10.37406/sXXIcp.2021.v1.134>

Вступ

Бурхливого розвитку міжнародних контактів, становлення незалежних держав, зміцнення культурних і політичних зв'язків стали чинниками утворення дипломатичного дискурсу. Сформувалися особливості політичного дискурсу українських, американських та англійських провідних діячів політики, які обов'язкові для врахування під час перекладу. Метою перекладача є передача екстралінгвістичних аспектів будь-якого тексту чи дискурсу для правильного сприйняття та розуміння реципієнтом отриманого повідомлення.

Спілкування на міжнародному рівні визначають і регулюють правила протоколу, особливі норми етикету й церемоніалу. Вони визначають не тільки поведінку дипломатів та глав держави, проведення важливих заходів міжнародного рівня, а й оформлення дипломатичної документації.

Невпинно зростаюча роль політиків у вирішенні першочергових проблем людства викликала збільшення інтересу до вивчення політичного дискурсу різних країн. На межі тисячоліть вивчалися, переважно, окремі аспекти політичного дискурсу. Також досліджувалися різні аспекти сучасного політичного дискурсу на матеріалі англійської, німецької, іспанської та шведської мов. Увага приділялась аналізу індивідуального стилю політиків, випадкам комунікативних невдач, найбільш ефективним і поширеним стилістичним і риторичним прийомам, що застосовувались у промовах політиків [5, с. 8].

Для того, щоб зрозуміти основні характеристики англومовного та україномовного політичного дискурсу слід провести аналіз і виділити основні відмінності між ними, що безперечно допоможе перекладачеві направити переклад того чи іншого політичного дискурсу у правильне русло.

Отже, щоб реципієнт не лише отримав повну інформацію зазначену мовцем і автором дискурсу, але і піддався тому впливу, на який і розрахований дискурс, тобто щоб зберегти прагматичний вплив. Адже політична промова направлена, перш за все, на досягнення бажаного політиком результату, і на привернення цікавості народу, аудиторії на свою сторону.

Кожен народ окремої країни має свою культурну спадщину, історію розвитку, соціальний устрій, що протягом років у своїй сукупності і формує його менталітет, зумовлюючи психологічні особливості сприйняття життя, чинить безперечний вплив на його свідомість і утворює значним чином модель поведінки у своїй країні, тим самим визначаючи соціальну поведінку, соціальні прагнення, рівень домагань. Усе це у кінцевому рахунку утворює картину політичного життя країни кожного члена нації. Тим самим окремих народ очікує і потребує певних дій від політиків, що і є ключовим для політичного діяча під час формування агітаційної програми і конкретно промови. Український народ, американський, англійський відрізняються

своїм менталітетом, історією, традиціями, що і відображається у політичному дискурсі як і в інших сферах життя. Безперечно існують спільні риси, схожі особливості для політичного дискурсу як комунікативного та лінгвістичного явища, але прагматичний ефект, і мовні засоби досягнення кінцевої мети промови і виконання результату відмінні. Тож далі, розглядатимемо український та американський дискурс, з метою виділення основних відмінностей та взагалі особливостей, і їх важливість для здійснення перекладу.

Розділ 1. Особливості політичного дискурсу

Як зазначає К. С. Серажим у своїй статті “Сучасний український політичний дискурс: формування нового стилістичного канону” докорінні політичні зміни в Україні на зламі століть супроводжувались радикальними змінами і в суспільно-політичній свідомості, що вплинуло на систему мови в цілому, і на мовні засоби, що вживаються у політичному дискурсі зокрема Нові умови функціонування ЗМІ сприяють формуванню нового стилістичного канону, під яким ми розуміємо єдність структурних та змістових принципів організації мовних одиниць. Його основу складають норми відбору й сполучення мовних елементів у тексті відповідно до завдань комунікації [6].

На ритуалізацію політичної мови в радянські часи цілком слушно вказують А.Н. Баранов і Е. Г. Казакевич. На їхній погляд, ритуалізація мови є неодмінною умовою функціонування політичної культури, яка базується на думці, що *народ* займає в політичному дискурсі, тобто в ситуації політичної комунікації, одночасно два місця – і суб'єкта (“від імені якого усе робиться”), й адресата (“в ім'я якого усе робиться”). У політичній культурі такого типу “досягнення згоди відсувається на задній план, а то й зникає взагалі - домовлятися ні з ким” [2, с. 14]. Іншими словами, в доперебудовні часи політична мова не виконувала функції засобу комунікації, отже, повноцінного політичного дискурсу як такого не існувало. А.Н. Баранов і Е.Г. Казакевич формулюють цей факт так: “у політичному дискурсі “народ” як супер-его був поданий у вигляді окремих неавтономних псевдо політичних суб'єктів, що не перебували в реальному діалозі, але імітували його, мимоволі ритуалізуючи політичну комунікацію.” [2, с. 15-16]. Справжній політичний дискурс став можливим лише у посттоталітарну добу.

Негнучкість і формальність як визначальні ознаки радянського політичного дискурсу визначає О.В. Какоріна; за її спостереженнями, радянський політичний дискурс (особливо в період від середини 60-х - до середини 80-х років) становив собою неприродно стабільну систему. Коло тем було заздалегідь задане, оцінки були соціально санкціоновані, існувала вироблена система фразеологічних засобів, використовувалися відібрані в ході становлення традиції способи - кліше [3, с. 18].

Для мови наших днів характерним є розвиток тенденцій, що з'явилися у період перебудови. Комунікація стає адресною, діалогічною. На зміну не чіткому *ми* приходять конкретне *я*. Повертаються лексеми, що у радянський період вийшли зі щоденного вжитку у зв'язку зі зникненням реалій, які вони позначали в українському минулому (віче; правиця (праве крило парламенту). Актуалізації *застарілої* лексики великою мірою сприяє відродження духовних традицій, культурних цінностей і суспільних реалій, які були втрачені чи заборонені у добу тоталітаризму. З іншого боку, значна частина політичної лексики, що донедавна становила поняттєву основу політичного дискурсу, перейшла у розряд потенційних історизмів, які позначають явища радянського минулого (політбюро, соціалістичний табір) [6].

У Сполучених Штатах внаслідок зростання зв'язку політики та капіталу, проведення масштабних виборчих кампаній, розвитку високих технологій та ЗМІ, нарешті, завдяки особистісним якостям видатних американських президентів був створений сучасний інститут президентства, складовою частиною якого став політичний дискурс. Характерними рисами сучасного американського політичного дискурсу слід вважати його розвиток у тісному зв'язку із ЗМІ, наявність президентської риторики як його складової, його ціннісну орієнтацію, дотримання принципу політичної коректності, посилену увагу до проблеми прав жінок та положення етнічних меншин. Головними риторичними прийомами залишаються використання методів контрасту, протиставлення, повтору, виділення ключових понять [7, с. 5].

Для успішного досягнення адресантом своєї мети більш важливим виявляється створення вдалого іміджу, складовими якого виявляються в однаковій мірі як ораторські здібності промовця, так і його зовнішній вигляд, фото- та телевізійність.

За час існування політичної комунікації сформувався словник політичної термінології, центральними поняттями якого є невелика кількість суто політичних понять. Переважну більшість слів, що утворюють глосарій політичних термінів, було запозичено з інших сфер. У ньому зустрічаються усталені вирази, запозичені з Біблії (*All things to all men, Eleventh Commandment, fight the good fight, Armageddon*), клерикальні, церковні терміни (*party faithful, party elders, bleeding heart, gray eminence*), слова з творів Шекспіра (*strange bedfellows*), Вордсворда (*Happy Warrior*), Еліота (*wasteland*), запозичені зі сфери спорту, зокрема, термінологія кінських перегонів (*dark horse, running mate, front runner, bolt, shoo-in*), з області військової справи (*campaign, camps, boom, spoils, rally, regular, hundred days, man on horseback, war horse*). Глосарій політичних термінів включає також одиниці з жаргону засобів масової інформації (*off the record, authoritative sources, backgrounder, dope story, leak, plant, not for attribution*), а також терміни, пов'язані з рухом за громадські права (*black power, white power structure, Freedom Now, backlash, We Shall Overcome, soul, tokenism, Uncle Tom, Jim Crow, segregation, stand in the doorway*) [7, с. 8].

Питання, пов'язані з проблемами жінок та представників етнічних груп, є одними з центральних у дискурсі сучасних американських політиків. Всі лексичні поняття, що стосуються жінок та етнічних меншин, з'являються у політичному дискурсі, переважно, у позитивному контексті. Політики, як правило, звертаються до них, пов'язуючи їх з ціннісними поняттями [7, с. 15]. Можемо, також, додати, що у сучасному політичному дискурсі США діяльність жінок оцінюється як позитивна.

З усіх видів комунікативних дій для дипломатичного дискурсу характерніша інтенціональна дія *переконання*, що виявляється в різних етноспецифічних модусах-вчинках, мовних та комунікативних стереотипах. На основі повної вибірки з протокольних формул у дипломатичних промовах, можна зробити висновок, що український дипломатичний дискурс є стриманішим і менш експресивним, ніж англомовний.

Окрім відмінних рис, є звичайні спільні, характерні для політичних промов і на теренах України і на американському просторі. Українські та американські дипломатичні промови несуть на собі відбиток офіційно-ділового стилю, якому властива логічність, об'єктивність, чіткість, замкнутість і консервативність у доборі синтаксичних конструкцій та лексичних засобів вираження, брак емоційності, стереотипність, підкреслена ввічливість і увага до адресата (аудиторії). Необхідними

атрибути стилю дипломатичних документів є складні синтаксичні конструкції, політологічна лексика з елементами військової, юридичної тощо, особлива терміносистема. У дипломатичній терміносистемі переважають інтернаціоналізми, слова набувають іншого значення, ніж у літературній мові, або використовується лише один з лексико-семантичних варіантів полісемічного слова. Національне забарвлення протокольним текстам забезпечують етноспецифічні компоненти - цитати, алюзії, компліменти [5, с. 8]. Саме на такі мовні одиниці і явищі слід звертати увагу під час перекладу, адже вони переносять інформацію, що містить екстралінгвістичні дані, та наділені значним прагматичним аспектом.

Наведено основні характеристики як українського так і американського сучасного політичного дискурсу, які обов'язково слід враховувати під час перекладу.

Розділ 2. Засоби відтворення лінгвокультурологічно-маркованих мовних одиниць політичного дискурсу під час перекладу.

Політичний дискурс утворився внаслідок бурхливого розвитку міжнародних контактів, становлення незалежних держав, зміцнення культурних і політичних зв'язків [5, с. 7]. Оскільки політичні тексти створюються, як правило, для носіїв певної культури, то при перекладі їх іншою мовою перекладач стикається з низкою додаткових проблем. По-перше, політичний дискурс реалізується в усній та писемній формах. До усної форми – можна віднести публічні виступи політиків, їхні виступи на радіо, по телебаченню, інтерв'ю, прес-конференції, парламентські дебати, теле- та радіо новини. До писемної форми політичного дискурсу належать різноманітні документи – договори, протоколи, угоди, рубрики політичних новин у пресі, політичні плакати та листівки [7, с. 4 – 5].

Робота перекладача над текстом політичної тематики лише на перший погляд не представляє труднощів. Адже, політичний дискурс вміщує у своєму змісті, окрім значної частини клішованих, усталених фраз, які мають чіткі і однозначні еквіваленти в українській мові, прийняті і зрозумілі кожному, ще й лінгвокультурологічно марковану лексику. Ці лінгвокультурологічні одиниці і становлять труднощі для перекладача, бо вони несуть у собі над інформацію, розкриваючи певні соціальні, культурні, індивідуальні риси того народу, на мові якого утворено дискурс. Адекватна і повноцінна передача змісту, а найважливіше екстралінгвістичного смислу цих слів дуже важлива, адже політика – це гра, а політичний дискурс, особливо політична промова виступає потужним засобом переконання, а тому і важливою стратегічною зброєю у цій грі, і може принести гравцю перемогу. Отже, що являє собою ця лінгвокультурологічно маркована лексика? До неї відносять реалії, певні індивідуальні фрази і вирази політика, неологізми тощо. Національно-специфічні реалії, особливості мовлення окремих політиків, авторські метафори та ідіоми, які підкреслюють національний колорит політичного дискурсу, завжди викликали значні труднощі для перекладу.

Окрім перерахованих труднощів перекладу пов'язаних із лінгвокультурологічними особливостями політичної промови, іншу проблему для перекладача становить і прагматичний аспект. Оскільки мета перекладу політичного дискурсу – викликати в іншомовного адресата реакцію, подібну до реакції адресатів вихідного тексту, то завдання перекладача ускладнюється ще й тим, що політичний дискурс апелює до ієрархії цінностей, актуальної лише в межах певної культури, для якої політичний дискурс власне створений. Перекладач повинен, перш за все, правильно інтерпретувати вихідний текст, а тоді починати пошук засобів мови

перекладу, здатних передати функцію вихідного повідомлення, його прагматику та емоційність. Адекватний переклад не може бути дослівним, адже дуже часто концепти чи реалії, які відсутні в мові перекладу, але наявні в оригіналі, вимагають додаткових пояснень чи тлумачень, інакше зміст перекладу залишиться незрозумілим для адресата і не матиме на нього такого ж впливу, як вихідний текст – на свого адресата, чим порушить адекватність перекладу [4, с. 159].

Отже, перш за все зосередимося на засобах перекладу, а краще сказати адекватної передачі змісту тексту оригіналу, реалій політичного дискурсу. Переклад реалій передбачає застосування наступних перекладацьких прийомів – *транскодування, калькування та описовий переклад*. Прийом транскодування включає в себе транслітерацію і транскрипцію. Більшість реалій у політичному дискурсу є загальновідомими, але є і такі, що не мають еквівалентів, адже відносяться до культурних традицій, наприклад, американського народу і тому, не можуть бути зрозумілими українському народові, і потребують описового перекладу.

Наведемо деякі приклади перекладу реалій:

У партії Януковича, як у жодній іншій, існує потужне ядро непоправних апаратників [10].

*Yanukovich's party contains the largest core of unreconstructed **apparatchiks** of any party* [15].

Тут перекладач вдається до прийому транскодування, і додає також закінчення множини в англійському перекладі, з метою передачі екстралінгвального аспекту.

Розглянемо приклад описового, але дуже лаконічного і влучного перекладу, коли повністю переданий смисл і комунікативна інтенція фрази.

Ми вийшли на бій з укоріненою корупцією, призвали до відповіді українських магнатів-грабіжників і сприяли становленню життєво важливого громадянського суспільства [10].

*We began the battle against entrenched corruption, imposed the rule of law on Ukraine's **robber barons**, and encouraged the birth of a vital society* [15].

Тож проаналізуємо переклад наступної фрази:

*The Senate may vote on the governor's confirmation during **the lame-duck session**, but the House will probably postpone its vote until next year* [13].

Сенат, можливо, висує на голосування питання про ствердження губернатора на своєму засіданні з приводу передачі повноважень новообраному складу. Стосовно палати представників, вона, можливо, відкладе голосування до наступного року [8].

Словосполучення ***lame-duck*** доводиться перекладати описово, через те, що воно являє собою реалію відсутню в українському суспільно-політичному житті. Для того, щоб надати адекватний переклад, перекладач повинен володіти потужною базою фонових знань, або у разі можливості звертатися до додаткових джерел інформації. Кожні два роки у листопаді місяці, в США, відбуваються перевибори однієї третьої сенату і всього складу палати представників. Однак, після перевиборів до 20 січня старий склад конгресу продовжує свою роботу. І оскільки його діяльність в цей період обмежена, і він не виносить на обговорення кардинальні питання, то називається ***lame-duck***.

Окрім такого значення це слово фігурує і в іншому контексті з іншим перекладом:

*By now Britain had become mostly a diplomatic and economic **lame-duck*** [13].

На сьогоднішній день Великобританія у галузі дипломатії та економіки у значній мірі почала відігравати другорядну роль [8].

У цьому прикладі слово *lame-duck* взагалі перекладається розгорнуто, згідно з локальним контекстуальним значенням. Адже в англійській мові *lame-duck* означає, також, той, що втрачає позиції або по відношенню до країни або впливово політичного діяча, як, той, що втратив колишню силу впливу, владу.

В англо-американській пресі у статтях на політичну тематику часто зустрічаються посилання, натяки на історичні факти, літературних персонажів, біблеїзми, а також уривки літературних творів, популярні пісні, кінофільми. Переклад таких посилань або цитат потребує звернення до відповідних довідників і передачі змісту таким чином, щоб текст цільовою мовою мав той самий вплив і ефект на українського читача як і на американського чи англійського. Наведемо приклад з газети "Morning Star" з уривку висловлювання американського сенатора:

... *unless the Middle East time-bomb was defused the world will see a new war, a new oil boycott, and possible consequences therefrom ranging from another great depression to Armageddon itself* [13].

...якщо не буде знешкоджено близькосхідна бомба уповільненої дії, то світ опиниться на порозі нової війни, нового нафтового бойкоту, можливими наслідками яких буде ще один тяжка криза або повний катаклізм [8].

У цьому висловлюванні міститься посилання на Апокаліпсис (частина Нового Заповіту), у якій згадується про настання кінця світу. *Armageddon* – місце, де повинні зіткнутися у кінцевій боротьбі сили добра і зла. Отже, сенатор для того, щоб максимально яскраво і емоційно передати свої думки про можливі наслідки згаданих ним подій вдається до порівняння ситуації з кінцем світу. Тож, обов'язок перекладача передати весь трагізм висловлювання, у даному прикладі йому це вдалося за допомогою словосполучення – повний катаклізм.

Наступний приклад також пов'язаний з наявністю і реалії, і алюзії одночасно:

Teddy Kennedy was holding his press conference to bow out of the 1976 presidential race. Not only was he facing the constant threat of assassination and beset by Job's own variety of family problems, but ghost of Chappaquiddick threatened a messy, mudslinging campaign [13].

Під час перекладу слід приймати до уваги три наступні моменти. По-перше у англійській пресі дуже часто державного діяча називають зменшеним ім'ям, а прізвище позначають заголовними літерами. Так як у нашій друкованій літературі це не властиво, то під час перекладу ми передаємо повне ім'я та прізвище. По-друге, у висловлюванні згадується ім'я біблійного патріарха Іова, який мав велику родину, і постійні клопоти з грошима, тому став символом бідності, і потерпання від горя. Асоціація Кеннеді з Іовом проводиться на основі того факту, що Кеннеді також стерпів немало бід, і мав велику родину. І по-третє, у цьому реченні згадується *Chappaquiddick* – місце, де затонула машина, за кермом якої був Т. Кеннеді, і загинула колишня секретарка Дж. Кеннеді. То ж, врахувавши перелічені моменти маємо такий переклад:

Т. Кеннеді провів прес-конференцію, щоб заявити про те, що він не висуватиме свою кандидатуру для участі у президентських виборах 1976 року. Це рішення зумовлене не лише тим, що його життя постійно загрожує небезпека, як біблійному Іову, і він не здужає сімейні клопоти, але й тим, що все ще існуючий привід Чаппаквіддіка створює загрозу брудній та обмовницькій кампанії проти нього [8].

Слід додати, що не всім читачам цільового тексту може бути відомо про випадок у Чаппаквіддіці, а тому враховуючи аудиторію, на яку направлений текст можна розширити переклад, додавши часткове пояснення наступним чином: ... *все це існуючий привід жахливої аварії у Чаппаквіддіці...*

Звернення до історичних подій, що багато означають для народу, часто зустрічається і у промовах українських політичних діячів. Такі посилання мають свою специфічну мету, а тому дуже важливо надавати уточнення, для того щоб цільова аудиторія змогла зрозуміти всю важливість промови. Наведемо приклад:

У цей день згадаймо героїв, що полягли за Перемогу, мучеників Освенцимів і ГУЛАГів, жертв Голодоморів, депортацій і Голокосту [9].

On this day let's commemorate the heroes who died for Victory, martyrs of Nazi and Soviet camps, victims of Holodomor (genocide famine of 1932-33), deportation and Holocaust [12].

Під час перекладу суспільних реалій слід звертатися до довідкових джерел, але у разі усного перекладу, перекладач повинен володіти великим досвідом і бути різносторонньо обізнаним, щоб глибоко розуміти контекст і вміти передати будь-яку реалію, або іншу лінгвокультурологічні марковану одиницю. Не завжди це вдається. Тому розглянемо наступний приклад:

Дорогий мій український народе! Високоповажні гості! Шановна громадо!... ...Я став Президентом волею українського народу. Ми з вами – його сини і дочки. ... Але, дорогі друзі, дорогі українці, наш спільний вибір – кольори українського прапора, він об'єднує нас усіх, хто живе на сході, на заході, на півночі і на півдні [9].

My Dear Ukrainian people! Honorable guests!... I have become the President of Ukraine by the will of Ukrainian people. ... Still our common choice – the colors of the National Flag of Ukraine. They unite us [12].

Як бачимо, під час перекладу автор цільового тексту опускає деякі важливі слова: “Шановна громадо!”, “Ми з вами – його сини і дочки”, “... дорогі друзі, дорогі українці...”. Очевидно перекладач не зміг підібрати еквіваленту для передачі поняття “громада”, яке дуже актуальне для ментальності українця. Але від цього страждає емоційний, прагматичний зміст оригінального повідомлення, адже для українського народу питання єдності і патріотизму болюче і нагальне протягом всієї історії нації. Тут відбувається оцінка поняття з позиції “наш-не наш”, тобто відзначається належність певної соціальної групи до національної общини, а така позиція є поширеною серед політичних лідерів всіх країн, це невід’ємна частка політичного бізнесу. Тож президент України намагається підкреслити, що він вирішить хвилююче питання національної і духовної єдності уявно розділеної як самим народом, так і політиками, Західної та Східної України, намагаючись так залучитись підтримкою усього населення.

З приводу вищезазначеного примітною є позиція автора статті “Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу” Д. М. Каліщука: “Політики у своєму мовленні апелюють до цінностей чи концептів, які дають змогу маніпулювати масовою свідомістю, здійснювати на аудиторію прогнозований вплив. Але, як правило, вони є етно специфічними і не зовсім зрозумілими, або й зовсім не зрозумілими для іншомовного адресата” [4, с. 156].

Термін “голодомор” належить до лінгвокультурологічно маркованої лексики, яка у повній мірі розкриває вплив екстралінгвістичного аспекту на мову. Він означає для українського народу важливу історичну подію, асоціація з якою визиває у нього

певні почуття та емоції, переживання, а для іншомовного адресата це слово без уточнення і пояснення не означає нічого, тому має лише форму, а не зміст. Завдання перекладача – це передача змісту, тому слід вдаватися до певної деталізації суспільно-історичних реалій під час перекладу.

Наведемо ще один приклад, де у тексті виступу зустрічається назва установи, з варіантом перекладу якої перекладач повинен бути ознайомлений заздалегідь:

Юлія Тимошенко повідомила, що сьогодні у неї відбулася зустріч з президентом та виконавчим директором Японського банку міжнародного співробітництва Hirose Watanabe [11].

Yulia Tymoshenko imparted this day she had a meeting with the President and CEO of the Japan Bank for International Cooperation Hiroshi Watanabe [14].

Підготовленість промови політика проявляється у продуманості використання експресивних лексичних одиниць та синтаксичних конструкцій з метою підсилення емоційного сприйняття виступу, щоб завоювати симпатії адресата, змусити його співпереживати, сприймати, переймати та поділяти бажаний для адресанта емоційний стан [1]. Наведемо ще один приклад із промови Віктора Ющенко, які є яскравим прикладом цього:

Ми обрали незалежність, бо ми є нащадками поколінь, які віками мріяли про українську державу, здобували волю потом і кров'ю [9].

*We have chosen for independence, as we are the descendants of those generations that were dreaming of Ukrainian state for centuries and **courageously fighting for their freedom** [11].*

Як бачимо з наведених вище прикладів, не зовсім вірний вибір засобів мови перекладу призвів до того, що висока емоційність і деяка патетичність вихідного тексту майже повністю втрачена.

Висновки

Переклад неологізмів, велика кількість яких з'явилася у американському політичному дискурсі на межі тисячоліть, також викликає у перекладача певні труднощі. Так, наприклад, за часи правління президента Б. Клінтона виник неологізм *Clinton time*, який почали застосовувати представники мас-медіа: так вони називають час, протягом якого доводиться чекати на президента, що часто запізнюється на зустрічі з пресою [7, с. 10]. Важко з упевненістю сказати, чи залишиться цей неологізм у вжитку, адже він пов'язаний з однією особистістю, хоча його значення може бути перенесене і на всіх інших політ діячів, які запізнюються на зустрічі із представниками мас-медіа. Серед інших нових термінів, що з'явилися завдяки Б. Клінтону є такі – *Boy Clinton*, *to blow a hole in the deficit*, *common sense government*, *New Democrat*, *sextage*, *zippergate*.

Перекласти – означає висловити вірно і повністю засобами однієї мови те, що вже виражене раніше засобами іншої мови. І розуміння того, що перекладач є не лише машиною, що механічно інтерпретує набір слів оригінальної мови еквівалентними відповідниками цільової мови, а є людиною, яка повинна досягнути, зрозуміти і відчувати зміст, глибину, специфіку, і головне комунікативну мету тексту оригіналу, приводить нас до висновку, що під час перекладу політичного дискурсу слід не поспішати, а зосередити свою увагу, на лінгвокультурологічно маркованих одиницях, щоб зберігати адекватну передачу цілого тексту і донести мету комуніканта. Слід зауважити, що не дивлячись на дослідженість і доведеність такого

аспекту перекладу політичного дискурсу, сучасні перекладачі дуже часто не вдаються до засобів передачі прагматики і емотивності промов політ діячів, через брак фонових знань та компетентності у сфері перекладу.

Список використаних джерел

- [1] Арутюнова Н. Д. Фактор адресата. URL: www.feb-web.ru.
- [2] Баранов А. Н., Казакевич Е. Г. Парламентские дебаты: традиции инновации. Советский политический язык (от ритуала к метафоре). Москва : Прогресс, 1991. 145 с.
- [3] Какорина О.В. Стилистические заметки о современном политическом дискурсе. *Облик слова*. Москва, 1997. С. 226-246.
- [4] Каліщук Д. М. Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу. *Вісник СумДУ*. 2006. Т. 1. №11 (95). С. 153-159.
- [5] Поворознюк Р. В. Лінгвокультурологічні особливості протокольних промов у оригіналі та перекладі (на матеріалі українських та американських текстів) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / КНУ ім. Тараса Шевченка. Київ, 2004. 20 с.
- [6] Серажим К. С. Сучасний український політичний дискурс: формування нового стилістичного канону (дисертаційне дослідження). URL: www.journalib.univ.kiev.ua.
- [7] Фоменко О. С. Лінгвістичний аналіз сучасного політичного дискурсу США (90-ті роки ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / КНУ ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1998. 18 с.
- [8] Звернення Джона Маккейна на Національному з'їзді членів республіканської партії. URL: www.ua-reporter.com.ua.
- [9] Звернення президента України Віктора Ющенко до українського народу під час інавгурації. – 23 січня 2005. URL: www.yuschenko.com.ua.
- [10] Тимошенко Ю.В. Вирішальний вибір України. *Daily Times*. URL: www.tymoshenko.com.ua
- [11] Тимошенко Ю.В. Україна зацікавлена у співпраці з Японією та має величезний потенціал для побудови взаємовигідних двосторонніх відносин. *Daily Times*. URL: www.tymoshenko.com.ua
- [12] Inaugural address of the President of Ukraine Victor Yushchenko to the Ukrainian people on Independence Square. –23 January 2005. URL: www.yuschenko.com.ua.
- [13] John McCain Address to the Republican National Convention. URL: www.morningstaronline.co.uk.
- [14] Ukraine is keen on cooperation with Japan and has a huge potential for maintaining mutually beneficial relations. *Daily Times*. URL: www.tymoshenko.com.ua.
- [15] Ukraine's watershed election. *Daily Times*. URL: www.tymoshenko.com.ua.